

Brussell, 13 ta' Ġunju 2022
(OR. fr, en)

9749/22

ECOFIN 543
UEM 147
SOC 338
EMPL 220
COMPET 441
ENV 538
EDUC 211
RECH 334
ENER 249
JAI 803
GENDER 83
ANTIDISCRIM 63
JEUN 94
SAN 338

NOTA

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Nru dok. Cion:	9406/22 - COM(2022) 615 final
Suġġett:	Rakkomandazzjoni għal RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-Irlanda tal-2022 u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-Irlanda tal-2022

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuż l-abbozz ta' Rakkomandazzjoni tal-Kunsill imsemmi hawn fuq, kif rivedut u maqbul minn diversi kumitati tal-Kunsill, abbażi tal-Proposta tal-Kummissjoni COM(2022) 615 final.

RAKKOMANDEZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-Irlanda tal-2022 u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-Irlanda tal-2022

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tisħiħ tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' baġit u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika¹, u b'mod partikolari l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi², u b'mod partikolari l-Artikolu 6(1) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew,

Wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

¹ ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.

² ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25.

- (1) Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³, li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza, daħal fis-seħħ fid-19 ta' Frar 2021. Il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza tipprovdi sostenn finanzjarju għall-implimentazzjoni ta' riformi u investiment, li jinvolvi impuls fiskali ffinanzjat mill-Unjoni. Din tikkontribwixxi għall-irkupru ekonomiku u għall-implimentazzjoni ta' riformi u investiment sostenibbli u li jsaħħu t-tkabbir, b'mod partikolari biex għall-promozzjoni tat-tranzizzjoni ekoloġika u dik digitali, filwaqt li tissaħħaħ ir-reziljenza u t-tkabbir potenzjali tal-ekonomiji tal-Istati Membri. Tgħin ukoll biex issaħħaħ il-finanzi pubbliċi sostenibbli u żżid it-tkabbir u l-ħolqien tal-impiegi fuq terminu medju u twil. Il-kontribuzzjoni finanzjarja massima għal kull Stat Membru taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza ser tiġi aġġornata f'Ġunju 2022, f'konformità mal-Artikolu 11(2) tar-Regolament (UE) 2021/241.

³ Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza (ĠU L 57, 18.2.2021, p. 17).

(2) Fl-24 ta' Novembru 2021, il-Kummissjoni adottat l-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli, li ta bidu għas-Semestru Ewropew tal-2022 għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika. Dan ikkunsidra kif dovut l-Impenn Soċjali ta' Porto iffirmit fis-7 ta' Mejju 2021 biex ikompli jiġi implimentat il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, ipproklammat mill-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni fis-17 ta' Novembru 2017. Il-Kunsill Ewropew approva l-prijoritajiet tal-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli tal-2022 fil-25 ta' Marzu 2022. Fl-24 ta' Novembru 2021, fuq il-bażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, il-Kummissjoni adottat ukoll ir-Rapport dwar il-Mekkanizmu ta' Twissija, li fih hija identifikat lill-Irlanda bħala wiehed mill-Istati Membri li dwaru kellha titwettaq analiżi fil-fond. Fl-istess data, il-Kummissjoni adottat ukoll rakkomandazzjoni għal rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-politika ekonomika taż-Żona tal-Euro, u proposta għar-Rapport Kongunt dwar l-Impjiegi tal-2022, li janalizza l-implimentazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Impjiegi u l-prinċipji tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali. Il-Kunsill adotta r-Rakkomandazzjoni dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro⁴ ("Rakkomandazzjoni tal-2022 dwar iż-żona tal-euro") fil-5 ta' April 2022 u r-Rapport Kongunt dwar l-Impjiegi fl-14 ta' Marzu 2022.

⁴ Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-5 ta' April 2022 dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro (ĠU C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) L-invażjoni tal-Ukrajna mir-Russja, wara l-pandemija globali, biddlet b'mod sinifikanti l-kuntest ġeopolitiku u ekonomiku. L-impatt tal-invażjoni fuq l-ekonomiji tal-Istati Membri nħass, fost l-oħrajn, permezz ta' prezzijiet oġhla tal-enerġija, l-ikel u l-materja prima, u prospettu ta' tkabbir aktar dgħajfa. Il-prezzijiet oġhla tal-enerġija huma partikolarment ta' piż kbir fuq l-unitajiet domestiċi l-aktar vulnerabbli li jgħixu fil-faqar enerġetiku jew li jinsabu friskju ta' faqar enerġetiku kif ukoll fuq l-aktar kumpanniji vulnerabbli għaż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija. L-Unjoni qed tesperjenza wkoll influż bla preċedent ta' nies li qed jaħarbu mill-Ukrajna. L-effetti ekonomiċi li rriżultaw mill-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kellhom impatt asimmetriku fuq l-Istati Membri. F'dan il-kuntest, fl-4 ta' Marzu 2022, id-Direttiva tal-Kunsill 2001/55/KE⁵ ġiet attivata għall-ewwel darba permezz tad-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/382⁶, li tat lill-persuni spostati mill-Ukrajna d-dritt li jibqgħu legalment fl-Unjoni, kif ukoll aċċess għall-edukazzjoni u t-taħriġ, is-suq tax-xogħol, il-kura tas-saħħa, l-akkomodazzjoni u l-assistenza soċjali.

⁵ Id-Direttiva tal-Kunsill 2001/55/KE tal-20 ta' Lulju 2001 dwar l-istandards minimi sabiex tingħata protezzjoni temporanja fl-eventwalità ta' influż bil-massa ta' persuni spostati u dwar il-miżuri li jippromwovu bilanċ fl-isforzi bejn l-Istati Membri meta jirċievu dawn il-persuni u li jgħorru l-konsegwenzi ta' dawn (ĠU L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁶ Id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/382 tal-4 ta' Marzu 2022 li tistabbilixxi l-eżistenza ta' influż bil-massa ta' persuni spostati mill-Ukrajna skont it-tifsira tal-Artikolu 5 tad-Direttiva 2001/55/KE, u li għandha l-effett li tintroduċi protezzjoni temporanja (ĠU L 71, 4.3.2022, p. 1).

- (4) B'kont meħud tas-sitwazzjoni ekonomika u ġeopolitika li qed tinbidel malajr, is-Semestru Ewropew jerga' jibda l-koordinazzjoni wiesgħa tiegħu tal-politika ekonomika u tal-impjegi fl-2022, filwaqt li jevolvi f'konformità mar-rekwiżiti ta' implimentazzjoni tal-Facilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, kif deskritt fl-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli tal-2022. L-implimentazzjoni tal-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza adottati hija essenzjali għat-twettiq tal-prijoritajiet ta' politika taħt is-Semestru Ewropew, billi l-pjanijiet jindirizzaw ir-rakkomandazzjonijiet rilevanti speċifiċi għall-pajjiż kollha jew subsett sinifikanti minnhom maħruġa fiċ-ċikli tas-Semestru Ewropew tal-2019 u l-2020. Ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż tal-2019 u tal-2020 jibqgħu ugwalment rilevanti wkoll għall-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza riveduti, aġġornati jew emendati f'konformità mal-Artikoli 14, 18 u 21 tar-Regolament (UE) 2021/241, flimkien ma' kwalunkwe rakkomandazzjoni speċifika għall-pajjiż oħra maħruġa sad-data tal-prezentazzjoni ta' tali pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza riveduti, aġġornati u modifikati.
- (5) Il-klawżola liberatorja ġenerali tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir ilha attiva minn Marzu 2020. Fil-komunikazzjoni tagħha tat-3 ta' Marzu 2021 intitolata "Sena mit-tifqigħa tal-COVID-19: rispons tal-politika fiskali", il-Kummissjoni spjegat il-fehma tagħha li d-deċiżjoni dwar id-diżattivazzjoni jew il-kontinwazzjoni tal-applikazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali jenħtieġ li tittiehed fuq il-bażi ta' valutazzjoni ġenerali tal-istat tal-ekonomija, bil-livell ta' attività ekonomika fl-Unjoni jew fiż-Żona tal-Euro meta mqabbel mal-livelli ta' qabel il-kriżi (tmem l-2019) bħala l-kriterju kwantitattiv ewlieni. Incertezza akbar u riskji negattivi qawwiya għall-perspettiva ekonomika fil-kuntest tal-gwerra fl-Ewropa, zidiet bla preċedent fil-prezzijiet tal-enerġija u disturbi kontinwi fil-katina tal-provvista jiġġustifikaw l-estensjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir sal-2023.

- (6) Skont l-approċ fir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2021⁷ li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2021 tal-Irlanda, il-pożizzjoni fiskali generali attwalment titkejjel l-aħjar bħala l-bidla fin-nefqa primarja (netta minn miżuri ta' dħul diskrezzjonarji u bl-esklużjoni tal-miżuri temporanji ta' emerġenza relatati mal-kriżi tal-COVID-19) iżda inkluża n-nefqa ffinanzjata minn appoġġ (għotjiet) mhux ripagabbli mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza u fondi oħra tal-Unjoni, meta mqabbla mat-tkabbir potenzjali fuq tefrminu medju⁸. Lil hinn mill-pożizzjoni fiskali generali, sabiex jiġi vvalutat jekk il-politika fiskali nazzjonali hijiex prudenti u jekk il-kompożizzjoni tagħha twassalx għal irkupru sostenibbli konsistenti mat-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali, tingħata wkoll attenzjoni lill-evoluzzjoni tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata nazzjonalment⁹ (netta minn miżuri ta' dħul diskrezzjonarji u bl-esklużjoni tal-miżuri temporanji ta' emerġenza relatati mal-kriżi tal-COVID-19) u l-investment.

⁷ Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2021 li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2021 tal-Irlanda, (ĠU C 304, 29.7.2021, p. 28).

⁸ L-istimi dwar il-pożizzjoni fiskali u l-komponenti tagħha f'din ir-Rakkomandazzjoni huma stimi tal-Kummissjoni bbażati fuq is-suppożizzjonijiet sottostanti għat-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni. L-istimi tal-Kummissjoni ta' tkabbir potenzjali fuq terminu medju ma jinkludux l-impatt pożittiv tar-riformi li huma parti mill-Pjan ta' Rkupru u Reziljenza u li jistgħu jagħtu spinta lit-tkabbir potenzjali.

⁹ Mhux iffinanzjati minn għotjiet fl-ambitu tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza jew fondi oħra tal-Unjoni.

- (7) Fit-2 ta' Marzu 2022, il-Kummissjoni adottat komunikazzjoni li tipprovdi gwida wiesgħa għall-politika fiskali fl-2023 ("il-gwida fiskali") li għandha l-għan li tappoġġa t-thejjija tal-Programmi ta' Stabbiltà u Konverġenza tal-Istati Membri u b'hekk issaħħaħ il-koordinazzjoni ta' politika. Il-Kummissjoni nnotat li, abbażi tal-prospettiva makroekonomika tat-tbassir tax-xitwa 2022, it-tranzizzjoni minn pożizzjoni fiskali aggregata ta' appoġġ fl-2020–2022 għal pożizzjoni fiskali aggregata generalment newtrali, filwaqt li tinsab lesta li tirreagixxi għas-sitwazzjoni ekonomika li qed tevolvi, tidher xierqa fl-2023. Il-Kummissjoni ħabbret li r-rakkomandazzjonijiet fiskali għall-2023 għandhom ikomplu jiddifferenzjaw bejn l-Istati Membri u jqisu l-effetti konsegwenzjali possibbli bejn il-pajjiżi. Il-Kummissjoni stiednet lill-Istati Membri biex jirriflettu l-gwida fil-Programmi ta' Stabbiltà u Konverġenza tagħhom. Il-Kummissjoni impenjat ruhha li timmonitorja mill-qrib l-iżviluppi ekonomiċi u taġġusta l-gwida politika tagħha kif meħtieġ u mhux aktar tard mill-pakkett tagħha tar-rebbiegħa tas-Semestru Ewropew tal-aħħar ta' Mejju 2022.
- (8) Fir-rigward tal-gwida fiskali, ir-rakkomandazzjonijiet fiskali għall-2023 iqisu l-perspettiva ekonomika li marret għall-agħar, l-inċertezza akbar u aktar riskji negattivi, u l-inflazzjoni oġhla meta mqabbla mat-tbassir tax-xitwa 2022 tal-Kummissjoni. Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, ir-rispons fiskali għandu jespandi l-investment pubbliku għat-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali u għas-sigurtà tal-enerġija, u jsostni l-kapaċità tal-akkwist tal-unitajiet domestiċi l-aktar vulnerabbli sabiex jittaffa l-impatt taż-żieda fil-prezz tal-enerġija u jgħin biex jiġu limitati l-pressjonijiet inflazzjonarji mill-effetti sekondarji permezz ta' miżuri mmirati u temporanji. Il-politika fiskali għandha tibqa' aġli sabiex taġġusta għaċ-ċirkostanzi li qed jevolvu b'mod rapidu, inkluż l-isfidi li jirriżultaw mill-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna fir-rigward tad-difiża u s-sigurtà, u għandha tiddistingwi bejn l-Istati Membri skont is-sitwazzjoni fiskali u ekonomika tagħhom, inkluż fir-rigward tal-esponiment tagħhom għall-kriżi u l-influss ta' persuni spostati mill-Ukrajna.

- (9) Fit-28 ta' Mejju 2021, l-Irlanda pprezentat il-pjan nazzjonali għall-irkupru u r-reziljenza tagħha lill-Kummissjoni, f'konformità mal-Artikolu 18(1) tar-Regolament (UE) 2021/241. Skont l-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) 2021/241, il-Kummissjoni vvalutat ir-rilevanza, l-effettività, l-effiċjenza u l-koerenza tal-pjan għall-irkupru u r-reziljenza, f'konformità mal-linji gwida tal-valutazzjoni stipulati fl-Anness V ta' dak ir-Regolament. Fit-8 ta' Settembru 2021, il-Kunsill adotta d-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tiegħu dwar l-approvazzjoni tal-valutazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reziljenza għall-Irlanda¹⁰. Ir-rilaxx tal-pagamenti parzjali jiddependi fuq l-adozzjoni ta' deċiżjoni mill-Kummissjoni, f'konformità mal-Artikolu 24(5) tar-Regolament (UE) 2021/241, li ssostni li l-Irlanda tkun laqgħet b'mod sodisfaċenti l-istadji importanti u l-miri rilevanti stabbiliti fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill. It-tweqqiq sodisfaċenti jippresupponi li l-kisba tal-istadji importanti u l-miri preċedenti ma tkunx treġġgħet lura.
- (10) Fl-4 ta' Mejju 2022, l-Irlanda pprezentat il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tagħha tal-2022 u, fid-29 ta' April 2022, il-Programm ta' Stabbiltà tagħha tal-2022, f'konformità mal-iskadenza stabbilita fl-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 1466/97. Biex jitqiesu l-konnessjonijiet ta' bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati flimkien. F'konformità mal-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) 2021/241, il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2022 jirrifletti wkoll ir-rappurtar biannwali tal-Irlanda dwar il-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reziljenza tagħha.

¹⁰ ST 11046/2021 INIT; ST 11046/2021 ADD 1.

- (11) Il-Kummissjoni ppubblikat ir-rapport tal-pajjiż tal-2022 għall-Irlanda fit-23 ta' Mejju 2022. Hija vvalutat il-progress tal-Irlanda fl-indirizzar tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż rilevanti adottati mill-Kunsill fl-2019, l-2020 u l-2021, u ħadet kont tal-implimentazzjoni tal-Irlanda tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, li jibni fuq it-Tabella ta' Valutazzjoni għall-Irkupru u r-Reżiljenza. Abbażi ta' dik l-analiżi, ir-rapport tal-pajjiż identifika lakuni fir-rigward ta' dawk l-isfidi li mhumiex indirizzati jew li huma indirizzati biss parzjalment mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll sfidi godda u emergenti li jirriżultaw mill-invażjoni tal-Ukrajna mir-Russja. Hija vvalutat ukoll il-progress tal-Irlanda fl-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali u fil-kisba tal-miri ewlenin tal-Unjoni dwar l-impjiegi, il-ħiliet u t-tnaqqis tal-faqar, kif ukoll il-progress fil-kisba tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti.
- (12) Il-Kummissjoni wettqet analiżi fil-fond skont l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 għall-Irlanda u ppubblikat ir-riżultati tagħha fit-23 ta' Mejju 2022. Il-Kummissjoni kkonkludiet li l-Irlanda ma għadhiex qed tesperjenza zbilanċi relatati ma' dejn privat, tal-gvern u estern għoli. Sar progress importanti fit-tnaqqis tad-dejn tal-gvern u dak privat kif ukoll fl-obbligazzjonijiet esterni netti, kemm qabel kif ukoll wara l-pandemija.

(13) Fir-Rakkomandazzjoni tiegħu tal-20 ta' Lulju 2020¹¹, il-Kunsill irrakkomanda lill-Irlanda biex fl-2020 u fl-2021 tiegħu l-miżuri kollha meħtieġa, f'konformità mal-klawzola liberatorja ġenerali, biex tindirizza b'mod effettiv il-pandemija tal-COVID-19, issostni l-ekonomija u tappoġġa l-irkupru li jirriżulta. Huwa rrakkomanda wkoll lill-Irlanda biex, meta l-kundizzjonijiet ekonomiċi jippermettu, issegwi politiki fiskali mmirati lejn il-kisba ta' pożizzjonijiet fiskali prudenti fuq terminu medju u l-iżgurar tas-sostenibbiltà tad-dejn, filwaqt li ttejjeb l-investiment. Fl-2021, skont data vvalidata mill-Eurostat, id-defiċit tal-gvern estiż tal-Irlanda niżel minn 5,1 % tal-PDG fl-2020 għal 1,9 %. Ir-rispons tal-politika fiskali tal-Irlanda appoġġa l-irkupru ekonomiku fl-2021, filwaqt li l-miżuri temporanji ta' emerġenza naqsu minn 3,3 % tal-PDG fl-2020 għal 2,7 % fl-2021. Il-miżuri li ħadet l-Irlanda fl-2021 kienu konformi mar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Lulju 2020. Il-miżuri baġitarji diskrezzjonali adottati mill-gvern fl-2020 u fl-2021 kienu fil-biċċa l-kbira temporanji jew ibbilanċjati minn miżuri ta' tpaċija. Skont data vvalidata mill-Eurostat, id-dejn tal-gvern estiż naqas minn 58,4 % tal-PDG fl-2020 għal 56,0 % tal-PDG fl-2021.

¹¹Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Lulju 2020 dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2020 tal-Irlanda u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2020 tal-Irlanda (ĠU C 282, 26.8.2020, p. 39).

(14) Ix-xenarju makroekonomiku li jirfed il-projezzjonijiet baġitarji fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022 huwa realistiku. Il-Gvern jipprojetta li l-PDG reali jikber b' 6,4 % fl-2022 u b' 4,4 % fl-2023. B'paragun ma' dan, it-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni jipprojetta tkabbir tal-PDG reali aktar baxx ta' 5,4 % fl-2022 u tkabbir tal-PDG simili ta' 4,4 % fl-2023, prinċipalment minħabba konsum personali aktar baxx u projezzjonijiet ta' esportazzjonijiet aktar baxxi fl-2022. Fil-Programm ta' Stabbiltà tiegħu tal-2022, il-gvern jistenna li d-defiċit nominali ser jonqos għal 0,4 % tal-PDG fl-2022 u ser jinbidel għal surplus ta' 0,2 % fl-2023. It-tnaqqis fl-2022 jirrifletti prinċipalment it-tkabbir qawwi fl-attività ekonomika u t-tneħħija tal-bieċa l-kbira tal-miżuri ta' emergenza. Skont il-Programm ta' Konverġenza tal-2022, il-proporzjon tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG huwa mistenni li jilhaq il-livell massimu ta' 50,1 % fl-2022 u li jonqos għal 46,3 % fl-2023. Abbazi ta' miżuri ta' politika magħrufa fid-data tal-għeluq tat-tbassir, it-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni jipprojetta defiċit tal-gvern ta' 0,5 % tal-PDG għall-2022 u surplus ta' 0,4 % tal-PDG fl-2023. Dan huwa konformi mal-bilanċ tal-gvern previst fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022. It-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni jipprojetta proporzjon simili tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG, ta' 50,3 % fl-2022 u 45,5 % fl-2023. Skont it-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni, it-tkabbir potenzjali fuq perjodu medju (medja ta' 10 snin) fil-prodott hija stmata fil-livell ta' 6,6 %. Madankollu, dik l-istima ma tinkludix l-impatt tar-riformi li huma parti mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza u li jistgħu jagħtu spinta lit-tkabbir potenzjali tal-Irlanda.

(15) Fl-2022, il-gvern neħħa gradwalment il-maġġoranza tal-miżuri meħuda b'rispons għall-kriżi tal-COVID-19, b'tali mod li l-miżuri temporanji ta' emerġenza huma pprojetta li jonqsu minn 2,7 % tal-PDG fl-2021 għal 0,6 % fl-2022. Id-defiċit tal-gvern huwa affettwat mill-miżuri adottati biex jikkumbattu l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija, li fit-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni huma stmata għal 0,2 % tal-PDG fl-2022 u 0,0 % tal-PDG fl-2023.¹² Dawk il-miżuri jikkonsistu prinċipalment fi trasferimenti soċjali lejn unitajiet domestiċi ifqar u tnaqqis fit-taxxi indiretti fuq il-konsum tal-enerġija. Dawk il-miżuri tħabbu bħala fil-biċċa l-kbira temporanji. Madankollu, f'każ li l-prezzijiet tal-enerġija jibqgħu għoljin fl-2023, xi wħud minn dawk il-miżuri jistgħu jittkomplew. Xi wħud minn dawk il-miżuri mhumiex immirati, b'mod partikolari l-ħlas għall-kontijiet tal-elettriku domestiċi kollha u t-tnaqqis ġenerali fid-dazji tas-sisa. Id-defiċit tal-gvern huwa affettwat ukoll mill-ispiza biex tiġi offruta protezzjoni temporanja lill-persuni spostati mill-Ukrajna, li fit-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni hija pprojetta li tkun 0,1 % tal-PDG fl-2022 u 0,1 % fl-2023¹³.

¹² Iċ-ċifri jirrappreżentaw il-livell tal-ispejjeż baġitarji annwali ta' dawk il-miżuri meħuda mill-ħarifa tal-2021, inkluż id-dħul u n-nefqa kurrenti kif ukoll – fejn rilevanti – il-miżuri tan-nefqa kapitali.

¹³ Huwa prezunt li l-għadd totali ta' persuni spostati mill-Ukrajna lejn l-Unjoni ser jilħaq gradwalment is-6 miljuni sa tmiem l-2022, u d-distribuzzjoni ġeografika tagħhom hija stmata fuq il-bażi tad-daqs tad-dijaspora eżistenti, il-popolazzjoni relattiva tal-Istat Membru riċevanti, u d-distribuzzjoni reali ta' persuni spostati mill-Ukrajna madwar l-Unjoni f'Marzu 2022. Għall-ispejjeż baġitarji għal kull persuna, l-istimi huma bbażati fuq il-mudell ta' mikrosimulazzjoni tal-Euromod taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka tal-Kummissjoni, filwaqt li jitqiesu kemm it-trasferimenti ta' flus li n-nies jistgħu jkunu eliġibbli għalihom kif ukoll il-benefiċċji in natura bħall-edukazzjoni u l-kura tas-saħħa.

- (16) Fir-Rakkomandazzjoni tiegħu tat-18 ta' Ġunju 2021, il-Kunsill irrakkomanda li fl-2022 l-Irlanda żżomm pożizzjoni fiskali ta' appoġġ, inkluż mill-impuls ipprovdut mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza, u tippreserva l-investment iffinanzjat fil-livell nazzjonali. Il-Kunsill irrakkomanda wkoll lill-Irlanda biex, meta l-kundizzjonijiet ekonomiċi jippermettu, issegwi politika fiskali mmirata biex tikseb pożizzjonijiet fiskali prudenti ta' perjodu medju u tiżgura s-sostenibbiltà fiskali fuq perjodu medju u, fl-istess hin, li ssahha l-investment biex tinghata spinta lill-potenzjal tat-tkabbir.
- (17) Fl-2022, skont it-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni u inkluża l-informazzjoni inkorporata fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022 tagħha, il-pożizzjoni fiskali hija pprojetjata li tkun ta' appoġġ fil-livell ta' -0,3 % tal-PDG kif irrakkomandat mill-Kunsill¹⁴. L-Irlanda qed tippjana li tkompli ttiprovdi appoġġ għall-irkupru billi tagħmel użu mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza biex tiffinanzja investment addizzjonali kif rakkomandat mill-Kunsill. Il-kontribuzzjoni pożittiva għall-attività ekonomika tan-nefqa ffinanzjata mill-għotjiet tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza u minn fondi oħra tal-Unjoni hija pprojetjata li tibqa' stabbli meta mqabbla mal-2021. L-investment iffinanzjat fl-livell nazzjonali huwa pprojettat li jipprovdi kontribuzzjoni espansjonarja ta' 0,3 punt perċentwali fl-2022¹⁵. Ghalhekk, l-Irlanda qed tippjana li tippreserva l-investment iffinanzjat nazzjonalment, kif irrakkomandat mill-Kunsill. Fl-istess waqt, it-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fuq livell nazzjonali (nett minn miżuri godda ta' dħul) fl-2022 huwa pprojettat li jipprovdi kontribuzzjoni ġeneralment newtrali ta' 0,0 punt perċentwali għall-pożizzjoni fiskali ġenerali. Dan jinkludi l-impatt addizzjonali tal-miżuri biex jiġi indirizzat l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija (0,2 % tal-PDG).

¹⁴ Sinjal negattiv tal-indikatur jikkorrispondi għal eċċess tat-tkabbir fin-nefqa primarja meta mqabbel mat-tkabbir ekonomiku fit-terminu medju, li jindika politika fiskali espansjonarja.

¹⁵ Nefqa kapitali oħra ffinanzjata nazzjonalment hija pprojetjata li ttiprovdi kontribuzzjoni restrittiva ta' 0,0 punti perċentwali tal-PDG.

- (18) Fl-2023, il-pożizzjoni fiskali hija pprojetjata fit-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni li tkun fil-livell ta' +1,8 % tal-PDG fuq suppożizzjoni ta' ebda bidla fil-politika¹⁶. L-Irlanda hija pprojetjata li tkompli tuża l-għotjiet taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza fl-2023 biex tiffinanzja investment addizzjonali b'appoġġ għall-irkupru. Il-kontribuzzjoni pożittiva lejn l-attività ekonomika tan-nefqa ffinanzjata mill-għotjiet taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza u minn fondi oħra tal-Unjoni hija pprojetjata li tibqa' stabbli meta mqabbla mal-2022. L-investment iffinanzjat nazzjonalment huwa pprojettat li jipprovdi kontribuzzjoni newtrali għall-pożizzjoni fiskali ta' 0,0 punti perċentwali fl-2023¹⁷. Fl-istess hin, it-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata min-nazzjon (nett minn miżuri godda ta' dħul) fl-2023 huwa pprojettat li jipprovdi kontribuzzjoni restrittiva ta' 1,8 punti perċentwali għall-pożizzjoni fiskali generali. Dan jinkludi l-impatt mit-tneħħija gradwali tal-miżuri li jindirizzaw iż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija (0,2 % tal-PDG).
- (19) Fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022, il-bilanċ tal-gvern estiż hu mistenni li jilhaq surplus ta' 1,2 % tal-PDG fl-2024 u 1,4 % sal-2025. Għalhekk, id-defiċit tal-gvern estiż hu ppjanat li jibqa' għal inqas minn 3 % tal-PDG matul l-orizzont tal-programm. Dawn il-projezzjonijiet jassumu limitu massimu għat-tkabbir tan-nefqa ċentrali ta' 5 % fis-sena. Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2022, il-proporzjon tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG huwa mistenni li jonqos sal-2025, b'mod speċifiku bi tnaqqis sa 43,8 % fl-2024 u li jkompli jonqos għal 40,7 % fl-2025. Skont l-analiżi tal-Kummissjoni, jidher li hemm riskju baxx fuq perjodu medju ta' żmien fejn tidhol is-sostenibbiltà tad-dejn.
- (20) Id-defiċit globali tas-sistema tal-pensjonijiet huwa mistenni li jikber fit-tul bħala riżultat taż-żieda fin-nefqa fuq il-pensjonijiet minn 4,6 % tal-PDG fl-2019 għal 7,6 % fl-2070. Kummissjoni tal-pensjonijiet indipendenti għamlet diversi rakkomandazzjonijiet biex tissahħah is-sostenibbiltà fiskali tas-sistema tal-pensjonijiet tal-Istat.

¹⁶ Sinjal pożittiv tal-indikatur jikkorrispondi għal nuqqas tat-tkabbir fin-nefqa primarja meta mqabbel mat-tkabbir ekonomiku fit-terminu medju, li jindika politika fiskali espansjonarja.

¹⁷ Nefqa kapitali oħra ffinanzjata nazzjonalment hija pprojetjata li tipprovdi kontribuzzjoni restrittiva ta' 0,0 punti perċentwali tal-PDG.

(21) F'konformità mal-Artikolu 19(3), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/241 u l-kriterju 2.2 tal-Anness V ta' dak ir-Regolament, il-pjan għall-irkupru u r-reziljenza jinkludi sett estensiv ta' riformi u investimenti li jsaħhu lil xulxin bi skeda ta' żmien indikattiva għall-implimentazzjoni li għandha titlesta sal-31 ta' Awwissu 2026. Dawn jgħinu biex jiġu indirizzati l-isfidi ekonomiċi u soċjali kollha jew subsett sinifikanti minnhom deskritti fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż indirizzati lill-Irlanda mill-Kunsill fis-Semestru Ewropew fl-2019 u l-2020, flimkien ma' kwalunkwe rakkomandazzjoni speċifika għall-pajjiż maħruġa sad-data tal-adozzjoni ta' pjan għall-irkupru u r-reziljenza. B'mod partikolari, il-pjan jiffoka fuq ir-riformi u l-investimenti li jiffaċilitaw it-tranzizzjoni ekoloġika u dik digitali, kif ukoll fuq l-appoġġ għall-integrazzjoni attiva fis-suq tax-xogħol u t-titjib tal-ħiliet. L-investimenti jgħinu wkoll biex jiġu antiċipati proġetti maturi ta' investiment pubbliku, jiġi promoss l-investiment privat u jintużaw strumenti ta' finanzjament aktar diretti biex jiġu stimolati r-riċerka u l-innovazzjoni. Barra minn hekk, il-pjan għall-irkupru u r-reziljenza jimpenja ruħu għal riformi fir-rigward tal-akkomodazzjoni soċjali u affordabbli, il-pensjonijiet, il-kura tas-saħħa u l-ostakli regulatorji għall-intraprenditorija, filwaqt li jintroduċi wkoll miżuri li huma mistennija jindirizzaw parzjalment l-isfidi relatati mal-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus u l-ippjanar aggressiv tat-taxxa.

(22) L-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tal-Irlanda hija mistennija li tikkontribwixxi biex isir aktar progress fit-tranzizzjoni ekoloġika u dik digitali. Il-miżuri li jappoġġaw l-oġġettivi klimatiċi fl-Irlanda jammontaw għal 42 % tal-allokkazzjoni totali tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, filwaqt li l-miżuri li jappoġġaw l-oġġettivi diġitali jammontaw għal 32 % tal-allokkazzjoni totali tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza. L-implimentazzjoni sħiħa tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, f'konformità mal-istadji importanti u l-miri rilevanti, ser tgħin lill-Irlanda tirkupra malajr mill-konsegwenzi tal-kriżi tal-COVID-19, filwaqt li ssaħħaħ ir-reżiljenza tagħha. L-involviment sistematiku tas-sħab soċjali u ta' partijiet ikkonċernati rilevanti oħra jibqa' importanti għall-implimentazzjoni b'suċċess tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll ta' politiki ekonomiċi u tal-impjiegi oħra li jmorru lil hinn mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, biex tiġi żgurata sjieda wiesgħa tal-aġenda ta' politika ġenerali.

(23) L-Irlanda għadha ma pprezentatx formalment il-Ftehim ta' Sħubija previst fir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁸ jew il-programmi l-oħra tal-politika ta' koeżjoni previsti f'dak ir-Regolament. F'konformità mar-Regolament (UE) 2021/1060, l-Irlanda għandha tqis ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi rilevanti fl-iprogrammar tal-fondi tal-politika ta' koeżjoni 2021–2027. Dan huwa prerekwizit għat-titjib tal-effettività u l-massimizzazzjoni tal-valur miżjud tal-appoġġ finanzjarju li għandu jiġi riċevut mill-fondi tal-politika ta' koeżjoni, filwaqt li jiġu promossi l-koordinazzjoni, il-komplementarjetà u l-koerenza bejn daww il-fondi tal-politika ta' koeżjoni u strumenti u fondi oħra tal-Unjoni. L-implimentazzjoni b'suċċess tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza u l-programmi tal-politika ta' koeżjoni tiddependi wkoll mit-tneħħija ta' ostakli għall-investment biex tiġi appoġġata t-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali u l-iżvilupp territorjali bbilanċjat.

¹⁸ Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jistipula dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond għal Tranzizzjoni Ġusta u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura u r-regoli finanzjarji għalihom u għall-Fond għall-Azil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Istrument għall-Appoġġ Finanzjarju għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u l-Politika dwar il-Viżi (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (24) Lil hinn mill-isfidi ekonomiċi u soċjali indirizzati mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, l-Irlanda qed tiffaċċja għadd ta' sfidi addizzjonali relatati mal-ekonomija ċirkolari u l-ilma mormi. Il-ġenerazzjoni tal-iskart fl-Irlanda hija kważi 25 % ogħla mill-medja tal-Unjoni, u b'hekk hija l-hames l-akbar generatur tal-iskart muniċipali per capita fl-Unjoni. Il-progress li sar fiż-żieda fir-rati ta' riċiklaġġ naqas matul dawn l-aħħar snin, filwaqt li l-inċinerazzjoni żdiedet b'mod sinifikanti. L-użu ċirkolari tal-materjali fl-Irlanda kien ta' 1,8 % fl-2020, ferm inqas mill-medja tal-Unjoni ta' 12,8 %. Hemm bżonn ta' aktar inċentivi u investiment għall-Irlanda biex timplimenta strateġija aktar ambizzjuża dwar l-iskart u l-ekonomija ċirkolari, filwaqt li tevita l-holqien ta' kapaċità ta' inċinerazzjoni eċċessiva. Huma meħtieġa sforzi akbar biex jiġu appoġġati mudelli ta' negozju ċirkolari li jkopru ċ-ċiklu tal-ħajja kollu tal-materjali sabiex jitnaqqas l-iskart u jitnaqqas il-konsum tar-riżorsi. Filwaqt li sar xi progress fl-iffaċilitar tal-investiment fil-ġestjoni tal-ilma mormi, inqas minn 50 % tal-ilma mormi fl-Irlanda huwa ttrattat f'konformità mal-liġi tal-Unjoni. L-aktar impediment sinifikanti għall-kwalità tal-ilma tal-wiċċ fl-Irlanda ġej minn nutrijenti eċċessivi kemm mill-ilma mormi mhux ittrattat kif ukoll mill-agrikoltura. Hemm bżonn ta' titjib sinifikanti fl-infrastruttura, kif ukoll approċċ aktar robust għall-kontroll tal-kontaminazzjoni tal-ilma mill-attivitàjiet agrikoli. Infrastruttura xierqa tal-ilma mormi hija wkoll kruċjali għat-titjib tal-kwalità tal-ħajja u l-kundizzjonijiet tas-saħħa tal-pubbliku ġenerali. Barra minn hekk, infrastruttura tal-ilma mormi adegwata tgħin biex ittejjeb l-iżvilupp reġjonali, tiġġenera tkabbir sostenibbli u impjiegi, u hija ta' benefiċċju għat-turiżmu.
- (25) Bi tweġiba għall-mandat tal-Kaprijiet ta' Stat jew ta' Gvern tal-Unjoni, stabbilit fid-Dikjarazzjoni ta' Versailles, il-proposta tal-Kummissjoni għal pjan REPowerEU għandha l-għan li telimina gradwalment id-dipendenza tal-Unjoni fuq l-importazzjonijiet tal-fjuwils fossili mir-Russja malajr kemm jista' jkun. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni bihsiebha tidentifika l-aktar proġetti, investimenti u riformi xierqa fil-livell nazzjonali, reġjonali u tal-Unjoni fi djalogu mal-Istati Membri. Dawn il-miżuri għandhom l-għan li jnaqqsu d-dipendenza ġenerali fuq il-fjuwils fossili u jmexxu l-importazzjonijiet tal-fjuwils fossili 'l bogħod mir-Russja.

(26) Skont id-data tal-2020, l-Irlanda ma timportax żejt mhux maħdum jew gass mir-Russja. Id-dipendenza tal-Irlanda fuq il-faħam Russu (22 % tal-importazzjonijiet tal-faħam) hija aktar baxxa mill-medja tal-Unjoni, f'kuntast fejn anki l-piż tal-fjuwils fossili solidi fit-taħlita tal-enerġija (7,6 %) huwa aktar baxx mill-medja tal-Unjoni. Filwaqt li l-Irlanda għandha esponent għaż-żejt u għall-gass Russi aktar limitat mill-medja tal-Unjoni, is-sitwazzjoni ġeopolitika attwali u l-prezzijiet għoljin tal-enerġija jżidu l-urgenza għall-Irlanda biex iżzid l-isforzi tagħha biex tilhaq il-miri tal-enerġija rinnovabbli stabbiliti fil-pjan nazzjonali għall-enerġija u l-klima. Il-pjan ta' azzjoni dwar il-klima tal-Irlanda jinkludi l-għan ambizzjuż li s-sistema tal-enerġija tal-pajjiż tiġi ttrasformata sal-2030. Dan ser jippermetti lill-Irlanda tikseb tnaqqis ta' 51 % fl-emissjonijiet totali tal-gassijiet serra bejn l-2018 u l-2030. Ir-riformi meħtieġa u l-kobor ta' din it-trasformazzjoni ser ikunu konsiderevoli, mill-iżgurar tal-investiment pubbliku u privat meħtieġ, sat-twettiq tal-impenji fil-hin. Titjib komprensiv tal-infrastruttura tal-enerġija tal-Irlanda huwa meħtieġ biex jinkiseb benefiċċju sħiħ minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli u biex jintlaħqu l-oġettivi klimatiċi tal-Irlanda. Il-ħolqien ta' qafas ta' investiment li jwassal biex jiġi ffaċilitat u iċċentivat l-investiment fit-tranzizzjoni tal-enerġija ekoloġika ser ikun kruċjali biex titnaqqas id-dipendenza fuq il-fjuwils fossili. Għall-enerġija rinnovabbli, għad hemm sfidi fis-sistema tal-ippjanar u tal-permessi, b'mod partikolari dwar id-durata twila tal-proċeduri tal-permessi tal-ippjanar u l-proċeduri ta' appell twal u għaljin. It-titjib tal-effiċjenza tas-sistema tal-ippjanar u tal-permessi billi jiġi żgurat li r-rizorsi xierqa jkunu disponibbli fl-istadji kollha tal-proċessi tal-ippjanar u billi jiġi ssimplifikat il-qafas ġenerali jista' jhaffef l-iżviluppi fuq skala kbira, u b'hekk jaċċellera t-tranzizzjoni ekoloġika. Barra minn hekk, l-espansjoni u t-tiżiħ tal-grilja tal-elettriku u l-infrastruttura ta' appoġġ f'postijiet ewlenin ser ikunu kruċjali għat-tnaqqis tal-kongestjoni u t-titjib tal-istabbiltà tagħha. B'mod partikolari, interkonnetturi ġodda għat-trażmissjoni tal-elettriku lejn pajjiżi ġirien ser jappoġġaw sigurtà akbar tal-provvista tal-enerġija. Ser ikunu meħtieġa wkoll żieda fil-kapaċità tal-ħzin u l-introduzzjoni tal-massa tal-punti tal-iċċarġjar għal vetturi elettrici. Barra minn hekk, l-iżvilupp ta' strateġija nazzjonali għall-idroġenu rinnovabbli jgħin ukoll fid-diversifikazzjoni tat-taħlita tal-enerġija.

- (27) Il-mizuri tal-effiċjenza fl-enerġija ser ikollhom rwol ewlieni fit-tnaqqis tal-konsum tal-enerġija. Tnaqqis kbir fl-użu tal-enerġija huwa meħtieġ biex jintlaħqu mhux biss l-oġettivi klimatiki tal-Irlanda, iżda wkoll il-mira għall-Unjoni kollha li jitnaqqsu l-emissjonijiet netti ta' gassijiet serra b' 55 %. Filwaqt li l-pjan ta' azzjoni dwar il-klima jinsab fit-triq it-tajba, l-Irlanda sa issa waqgħet lura f'termini ta' tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra. Bl-applikazzjoni tal-prinċipju 'l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel' u bl-insegwiment ta' tnaqqis kbir fl-użu tal-enerġija fil-bini, l-Irlanda tista' tnaqqas id-dipendenza tagħha fuq l-importazzjonijiet tal-enerġija. Livelli oġhla ta' vetturi elettriċi jistgħu jieħdu vantaġġ mill-generazzjoni domestika tal-elettriku minflok jiddependu fuq l-importazzjonijiet tal-fjuwil. Peress li l-pjan ta' azzjoni dwar il-klima jinkludi mira ta' miljun vettura elettrika fit-toroq Irlandiżi sal-2030, hija meħtieġa introduzzjoni sinifikanti ta' punti tal-iċċarġjar elettriku. Sabiex l-Irlanda tkun konformi mal-oġettivi "Lesti għall-mira ta' 55 %", ser tkun meħtieġa zieda ulterjuri fl-ambizzjoni fir-rigward tat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra kif ukoll zieda fl-enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza enerġetika.
- (28) Filwaqt li l-aċċellerazzjoni lejn in-newtralità klimatika u lil hinn mill-fjuwils fossili ser tohloq spejjeż sinifikanti ta' ristrutturar f'diversi setturi, l-Irlanda tista' tagħmel użu mill-Mekkanizmu ta' Tranzizzjoni Ġusta fil-kuntest tal-politika ta' koeżjoni biex ittaffi l-impatt soċjoekonomiku tat-tranzizzjoni fir-reġjuni l-aktar milquta. Barra minn hekk, l-Irlanda tista' tagħmel użu mill-Fond Soċjali Ewropew Plus, stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/1057 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁹, biex ittejjeb l-opportunitajiet ta' impjieg u ssaħħaħ il-koeżjoni soċjali.
- (29) Fid-dawl tal-valutazzjoni tal-Kummissjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Stabbiltà tal-2022 u l-opinjoni tiegħu²⁰ hija riflessa fir-Rakkomandazzjoni (1).

¹⁹ Ir-Regolament (UE) 2021/1057 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jstabbilixxi l-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+) u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 1296/2013 (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 21).

²⁰ Skont l-Artikolu 5(2) tar-Regolament (KE) Nru 1466/97.

- (30) Fid-dawl tal-interkonnessjonijiet mill-qrib bejn l-ekonomiji tal-Istati Membri taż-Żona tal-Euro u l-kontribut kollettiv tagħhom għall-funzjonament tal-unjoni ekonomika u monetarja, il-Kunsill irrakkomanda li l-Istati Membri taż-Żona tal-Euro jieħdu azzjoni, inkluż permezz tal-pjanijiet tagħhom għall-irkupru u r-reziljenza, biex jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet mogħtija fir-Rakkomandazzjoni tal-2022 dwar iż-Żona tal-Euro. Għall-Irlanda, dan huwa rifless b'mod partikolari fir-rakkomandazzjonijiet (1) u (2),

B'DAN JIRRAKKOMANDA li l-Irlanda tieħu azzjoni fl-2022 u fl-2023 biex:

1. Fl-2023, jiġi żgurat li t-tkabbir tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata nazzjonalment ikun konformi ma' pożizzjoni politika ġeneralment newtrali, filwaqt li jitqies l-appoġġ temporanju u mmirat li jibqa' jingħata lill-unitajiet domestiċi u d-ditti l-aktar vulnerabbli għaż-żidiet fil-prezzijiet tal-enerġija u għan-nies li jaħarbu mill-Ukrajna. Tkun lesta li taggħusta l-infiq attwali għas-sitwazzjoni li qed tevolvi. Tespandi l-investment pubbliku għat-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali, u għas-sigurtà tal-enerġija billi tqis l-inizjattiva REPowerEU, inkluż billi tagħmel użu mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza u fondi oħra tal-Unjoni. Għall-perjodu ta' wara l-2023, issegwi politika fiskali mmirata lejn il-kisba ta' pożizzjonijiet fiskali prudenti fuq terminu medju. Tindirizza ż-żieda mistennija fin-nefqa tal-pensjoni relatata mal-età billi tiżgura s-sostenibbiltà fiskali tas-sistema tal-pensjonijiet tal-istat.
2. Tipproċedi bl-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reziljenza tagħha, f'konformità mal-istadji importanti u l-miri inklużi fid-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill tat-8 ta' Settembru 2021. Tippreżenta d-dokumenti ta' programmazzjoni tal-politika ta' koeżjoni 2021–2027 bil-ħsieb li jiġu ffinalizzati n-negozjati mal-Kummissjoni u sussegwentement tinbeda l-implimentazzjoni tagħhom.
3. Tiffoka l-isforzi fuq it-tiġid tal-ekonomija ċirkolari. B'mod partikolari, tiżviluppa kemm l-infrastruttura kif ukoll il-politiki biex tipprevjeni l-iskart u żżid l-użu mill-ġdid u l-kontenut riciklat, u tiżviluppa sistema aktar effettiva għall-għbir separat tal-iskart riciklabbli, inkluż l-iskart bijodegradabbli. Tippetromwovi ċirkwiti tal-ilma mormi aktar sikuri u nodfa.

4. Tnaqqas id-dipendenza ġenerali fuq il-fjuwils fossili. Taċċellera l-użu tal-enerġija rinnovabbli, b'mod partikolari l-enerġija eolika lil hinn mill-kosta, inkluż billi tintroduċi riformi biex ittejjeb l-effiċjenza tas-sistema tal-ippjanar u tal-permessi, b'mod partikolari billi tnaqqas it-tul tal-proċeduri. Tagġorna l-infrastruttura tal-enerġija, inkluż għall-ħżin, u ttejjeb l-istabbiltà tal-grilja. Tiżgura l-implimentazzjoni rapida ta' modifiki retroattivi profondi ta' bini. Taċċellera l-elettrifikazzjoni tat-trasport, inkluż bl-installazzjoni ta' faċilitajiet ta' ċċarġjar.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill

Il-President
